

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław TROCIUK

Warszawa, dnia 24 grudnia 2009 r.

RPO-619157-VII-7006.3/09/ED

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
płk Kajetan Dubiel
Dyrektor Generalny
Służby Więziennej
Warszawa

Ważnymy Panie Dyrektorze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się osadzony Jarosław S. wskazując, iż po powrocie z przepustki był poddany badaniu alkomatem, które wykazało zawartość alkoholu w jego organizmie. Wnioskodawca kwestionował sprawność urządzenia podając, iż badanie było przeprowadzone przy użyciu dwóch analizatorów wydechu, z których pierwszy był niesprawny, drugi zaś wykazał wynik 0,3 promila alkoholu w wydychanym powietrzu.

Wyjaśniając skargę osadzonego ustalono, iż wykorzystywane przez funkcjonariuszy Służby Więziennej alkomaty nie posiadają aktualnych świadectw wzorcowania, które potwierdzają sprawność tego typu urządzeń. Tymczasem wynik pozytywny badania na zawartość alkoholu w organizmie, pociąga za sobą poważne skutki dla osadzonego. Oprócz wymierzenia kary dyscyplinarnej, jest to zwykle związane jednocześnie ze zmianą podgrupy klasyfikacyjnej. Stąd istotne jest weryfikowanie sprawności stosowanych urządzeń.

Tymczasem Dyrektor Okręgowy Służby Więziennej we Wrocławiu, w piśmie z dnia 9 lipca 2009 r. kierowanym do Jarosława S. (1. dz. OI/OP-0510/234/09/S) podał, iż badanie na zawartość alkoholu w organizmie osadzonego nie służy wszczęciu jakichkolwiek postępowań karnych, wobec czego alkomat nie wymaga atestu. Z kolei Kierownik Zespołu do spraw Skarg Osób Pozbawionych Wolności w Biurze Prawnym

Centralnego Zarządu Służby Więziennej, w piśmie z dnia 13 października 2009 r. kierowanym do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich (BPR-0510/1523/08/Z-3) podał, że w obecnie istniejącym stanie prawnym wiodącym argumentem uzasadniającym poniesienie przez osobę pozbawioną wolności odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie art. 116 a § 4 Kodeksu karnego wykonawczego, jest obserwacja jej stanu psychofizycznego.

Powyższa argumentacja nie może zostać zaakceptowana. Wydruk z alkometru jest cennym dowodem przy wymierzaniu kary dyscyplinarnej, jak też przy ewentualnym odwoływaniu się od decyzji dyrektora jednostki penitencjarnej w tym przedmiocie. Stąd powinien być on każdorazowo załączany do akt osadzonego. Zbyt poważne są bowiem konsekwencje stwierdzenia nietrzeźwości osoby pozbawionej wolności, aby móc polegać wyłącznie na obserwacji jej stanu psychofizycznego. Tym samym analizator wydechu powinien być sprawny, posiadający aktualne świadectwo wzorcowania. Mimo braku przepisów, które nakładałyby na Służbę Więzienną obowiązek weryfikowania sprawności alkometrów stosowanych w jednostkach penitencjarnych, rozwiązanie to powinno jednak znaleźć zastosowanie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), uprzejmie proszę Pana Dyrektora o podjęcie stosownych czynności zmierzających do wprowadzenia obowiązku systematycznego weryfikowania sprawności alkometrów, stosowanych w jednostkach penitencjarnych w całym kraju.

Z poważaniem

